

SYLABUS

Nazwa przedmiotu		
SPECYFIKA I UWARUNKOWANIA EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ WSPÓŁCZESNE TENDENCJE W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ		
Kierunek Pedagogika	Specjalność: edukacja wczesnoszkolna (przedszkolna - z dodatk. specj)	
Stopień/tytuł naukowy Prof. dr hab	Imię Jan	Nazwisko Grzesiak
Liczba godzin 15 – wykład 15 - wykład	Tryb studiów stacjonarny	
Typ przedmiotu specjalnościowy	Rodzaj zajęć Wykłady	
Rok studiów	Liczba punktów ECTS (wypełnia uczelnia)	
Kod przedmiotu (wypełnia uczelnia)	Język wykładowy polski	

Cele przedmiotu i założenia

Założeniem tego przedmiotu jest zorientowanie studentów w zakresie istoty oraz specyfiki zadań stawianych przed systemami edukacji dzieci – w szczególności w odniesieniu do roli kompetencji i odpowiedzialności nauczycieli edukacji początkowej (w przedszkolu oraz w klasach I-III) w Polsce.

Celami szczegółowymi są:

1. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu możliwości i uwarunkowań stymulacji rozwoju dzieci na poziomie wczesnej edukacji
2. Ukazanie szczególnego znaczenia wiedzy o nauczycielu dziecka oraz o dziecku jako o podmiocie edukacji szkolnej (przedszkolnej) i pozaszkolnej
3. Przystwojenie przez studentów wybranych treści na gruncie studiowania wybranych publikacji z zakresu edukacji nauczycieli oraz edukacji dzieci
4. Zorientowanie studentów (jako przyszłych nauczycieli) w kontrowersjach i głównych tendencjach odnoszących się do edukacji dzieci oraz do edukacji ich nauczycieli.
5. Inspirowanie studentów do podejmowania prób i inicjatyw zamierzonych działań praktycznych wobec dziecka w przestrzeni lokalnej i globalnej w ścisłym związku z teoriami psychologicznymi – pedagogicznymi.

Poprzez studiowanie tego przedmiotu student powinien potrafić dokonywać selekcji źródeł bibliograficznych z zakresu edukacji dzieci oraz ich nauczycieli. W rezultacie winien pozyskać podstawy wiedzy, aby móc zdecydować o wyborze specjalizacji nauczycielskiej i postawić przed sobą stosowane zadania krótko- i długoterminowe pozwalające stać się kompetentnym i odpowiedzialnym nauczycielem na miarę wyzwań XXI wieku – zwłaszcza w kontekście społeczeństwa wiedzy.

Wymagania wstępne

Znajomość podstaw psychologii ogólnej i rozwojowej.

Treści merytoryczne przedmiotu

Psychosyntetyczne podejście do rozwoju dziecka oraz zrozumienie prawdziwej natury dziecka warunkiem skutecznych oddziaływań dorosłych (zwłaszcza nauczycieli)
Kategorie dziecka i dzieciństwa w kontekście edukacji i praw dziecka
Start szkolny dziecka a jego gotowość do nauki szkolnej
Czynniki warunkujące rozwój człowieka (dziecka) a przesłanki „uczyć się aby... „
Wyzwalanie aktywności w sytuacjach zadaniowych – edukacyjnych ważnym zadaniem i kompetencją nauczyciela dzieci w obliczu społeczeństwa wiedzy
Jak kochać dziecko – wybrane koncepcje i dyskursy w kręgu pedagogiki dziecka
O sukces dziecka – o ocenianiu, zdolnościach i trudnościach w procesach kształcenia i wychowania
Kontrowersje wokół zasad kontroli, oceny osiągnięć i zachowań dzieci – tendencje w ocenianiu (nie)opisowym
Tendencje w zakresie konstruowania materiałów dydaktycznych dla edukacji początkowej
Dziecko i jego rówieśnicy w klasie szkolnej – mechanizmy i procesy
Klasy integracyjne – za i przeciw (kontrowersje w obliczu badań)
Klasy łączone w systemie edukacji dzieci – mity i rzeczywistość
(Pre)orientacja (przed)zawodowa dzieci w obliczu reform edukacyjnych w Polsce i w Europie
Rola nauczyciela (wychowawcy) we wspieraniu i wspomaganie zrównoważonego rozwoju dziecka w rodzinie, w przedszkolu i w szkole
Nauczyciel w przestrzeni edukacji początkowej i edukacji medialnej - dylematy
Dokąd zmierza edukacja dzieci w Polsce – w kontekście reform szkolnych i polityki oświatowej
Dyskursy studenckie – forum wokół edukacji dzieci i ich nauczycieli (autodiagnoza studentów wobec oczekiwań i doniesień z badań naukowych)

Metody kształcenia

Wykłady i demonstracje (w tym filmy dydaktyczne), analiza materiałów dydaktycznych dla uczniów w zakresie wybranych kompetencji akcentowanych treści nowej podstawy programowej, próby samodzielnego konstruowania materiałów dydaktycznych dla dzieci.

Forma oceny

Praca końcowa – semestralna:
Test samokontrolny: Znajomość podstawowej literatury, w tym podstawowych materiałów edukacyjnych dotyczących dzieci w wieku przedszkolnym /wczesnoszkolnym – w formie samodzielnego opracowania na obrany temat z przestrzeni edukacji dzieci.
Autoewaluacja studenta.

Inne: udział bezpośredni w zajęciach, prezentacje osiągnięć studentów – seminarium, forum studenckie (ewent. koło naukowe)

Spis zalecanych lektur

Literatura podstawowa (do wyboru)

Brzezińska A., *Czytanie i pisanie – nowy język dziecka*, WSiP, Warszawa 1983.
Białek E. D., *Zrównoważony rozwój dziecka w świetle nowych wyzwań*, Impuls, Kraków 2009.
Edukacja wczesnoszkolna w kontekście reformy systemu szkolnego, pod red. E. Marek i R. Więckowskiego, AŚ, Piotrków Trybunalski 2000.
Edukacja zintegrowana w reformowanej szkole, pod red. H. Moroza, Impuls, Kraków 2001.
Filipiak E., Smolińska-Rębas H., *Od Celestyna Freineta do edukacji zintegrowanej*, WSP, Bydgoszcz 2000.
Grzesiak J. (rd.), *Ewaluacja i innowacje w edukacji. Kompetencje i odpowiedzialność nauczyciela*, Wyd. WPA – PWSZ, Kalisz-Konin 2010.
Klus-Stańska D., Suświłło M. (red.), *Dylematy wczesnej edukacji*, WSP, Olsztyn 1998.
Korczak J., *Jak kochać dziecko*, WSiP, Warszawa 2002.
Nowatorskie tendencje w edukacji wczesnoszkolnej, pod red. J. Kidy, WSP, Rzeszów 1998.
Oryl M., *Dwupoziomowe nauczanie-uczenie się w klasach 0-III szkoły podstawowej*, WSP, Bydgoszcz 1996.
Radwiłowiczowie M. R., *Nauczyciel klas początkowych*, WSiP, Warszawa 1981.
Przemiany i przyszłość pedagogiki wczesnoszkolnej, pod red. E. Stuckiego, WSP, Bydgoszcz 1998.
Walczyzna J., *Integracja nauczania początkowego*, Ossolineum, Warszawa 1968.
Waloszek D., *Przygotowanie dzieci sześciolletnich do zadań szkolnych*, WSP, Zielona Góra 1993.
Edukacja wczesnoszkolna, pod red. B. Wilgockiej-Okon, WSiP, Warszawa 1984.
Wróbel T., *Współczesne tendencje w nauczaniu początkowym*, WSiP, Warszawa 1979.

Lektury uzupełniające

Gałkowski T., *Jak zrozumieć swoje dziecko*, PZWL, Warszawa 2003.
Klus-Stańska D., Szczepska-Pustkowska M., *Pedagogika wczesnoszkolna – dyskursy, problemy, rozwiązania*, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2010.
Sikorska I., *Rozwój dziecka w przedszkolu. Stymulujące wartości wybranych systemów edukacyjnych*, Wyd. UJ, Kraków 2010.
Wybrane artykuły z czasopism: *Życie Szkoły, Wychowanie w Przedszkolu, Wychowanie Na Co Dzień*.